

Suomalaiselle tiedekirjallisuudelle uusi markkinointi- ja myyntikanava

Pirjo Rauhala

Granum, suomalaisten tiedekirjojen ja lehtien verkkokauppa avautui kustantajille toukokuussa. Lukijoille Granum (lat. jyvä), avataan kesällä, kun virtuaalisen kirjakaupan hyllyille on kertynyt edustava määrä uusia kirjoja ja lehtiä esittelyineen.

Suomen tiedekustantajien liitto ja Tampereen yliopiston kirjasto käynnistivät viime vuonna verkkokirjakauppahankkeen, jonka tavoitteena oli luoda tiedekirjojen ja -lehtien kustantajille, myös yliopistoille, nykyaikainen myynti- ja markkinointikanava Internet-verkkoon. Hanke on edistynyt palvelun käyttöönottoon siten, että ensimmäiset kustantajat ryhtyivät tallentamaan uusien julkaisujen tietoja toukokuussa.

Hajautetusti ylläpidettävä tietokanta

Granumin toiminta perustuu hajautetusti ylläpidettävään tietokantaan, jonka käyttöön tarvitaan WWW-selain, esimerkiksi Netscape. Tietokanta sijaitsee Tampereen yliopiston kirjaston WWW-palvelimella.

Kun kustantaja haluaa tallentaa uuden kirjan tai lehden esittelyn Granumiin, hän avaa omissa mikrossaan selaimen, kirjoittaa Granumin osoitteen sekä oman tunnuksensa ja salasanan. Sen jälkeen kustantaja valitsee haluamansa toiminnon, esimerkiksi uuden kirjan tietojen tallentamisen tai jo tallennettujen tietojen muuttamisen.

Kirjan tai lehden esittely kirjoitetaan ohjeistetulle WWW-lomakkeelle ja lähetetään painiketta klikkaamalla Granumin tietokantaan.

Granumissa mukanaolo on kustantajille maksutonta ainakin vuoden 1999 loppuun kestävä koekauden loppuun saakka. Tallentajatunnuksen saaminen edellyttää kustantajan ja Tampereen yliopiston kirjaston kesken tehtävää sopimusta.

Uudet tiedekirjat ja lehdet esittelyineen

Monien muiden verkkokirjakauppojen tapaan Granum on lukijalle ennen kaikkea uuden tiedekirjallisuuden tietolähde. Sen etusivu esittelee toimituksen valitsemat kolme julkaisua, mutta lukija voi halutessaan selata kirjojen ja lehtien luetteloita esimerkiksi kustantajittain, aihealoittain tai aakkosjärjestyksessä. Myös vapaatekstihaku onnistuu.

Kirjat ja lehdet kerätään Gassiin, Granumin ostoskärryyn, jonka sisällön voi tarkistaa hakujen ja selailujen välissä. Kun Gassin sisältö on tyydyttävä ja tilaajankin tiedot täytetty, lähettää painikkeen klikkaus kunkin julkaisun tilauksen sille kustantajalle tai välittäjälle, joka kirjaa myy. Granumin reaalista kirjavarastoa ei siis ole missään, vaikka lukijalle se sellaisena verkossa esittäytyy.

Verkkokaupan erikoisuutena on kustantajan valitsema GranumX-sana, jolla se voi halutessaan kuvata kirjan tai lehden erikoisnumeron aiheita. GranumX-sana voi olla esimerkiksi kirjan tekijän käyttämä termi tai median markkinoima käsite, joita kumpaakaan ei vielä ole kirjastojen käyttämissä asiasanoissa.

Kustantaja voi sijoittaa uuden julkaisunsa kolmeen eri aihealaan. Aihealat ovat laajoja, esimerkiksi yhteiskunta, talous ja politiikka – siis reaalisesta kirjakaupan tapaan, joissa niissäkin lukija ohjataan heräteostojen toivossa useamman kuin yhden kirjan ääreen. Granumissa tosin tietyn kirjan tai lehden hakeminen suoraan on sekin mahdollista. Selaten vai hakien – valinta on Granumin asiakkaan.

Kustantajan tehtävänä on valita julkaisulle sopivat aihealat, mahdollinen GranumX-sana ja kuvata kirja mainoslauseella ja tiivistelmällä. Lukija puolestaan voi hakea kaikista niistä ja selata eri perusteiden ruudulle tulostuvia julkaisuluetteloita.

Tietojen muuttaminen myöhemmin onnistuu sekin. Kustantaja voi halutessaan vaikka laskea tietyn kirjan hintaa saadakseen sen "Granumin 50 edullisinta" -näytölle.

Kirja ruudulleko?

Tiedekirjan tai lehden ostaminen ei aina ole yksinkertaista, vaikka sen sisältämä tieto, tutkimustulos, olisikin saanut julkisuutta. Yliopistojen ja tieteellisten seurojen julkaisuja ei

isojen kirjakauppojen myyntipöydillä näy. Lukijan on itse otettava selvää ostokanavasta.

Granum ei vielä tulosta julkaisua lukijan näytöruudulle, vaan välittää tilauksen sinne, mistä se voidaan toimittaa.

Paluupostissa saapuva paketti sisältää paperisen kirjan tai lehden.

Elektroniseen julkaisemiseen Granumissa on kuitenkin valmistauduttu, sillä eihän verkkokirjaakaan saa lukijalle tiedoksi ilman toimivaa välityskanavaa ja markkinointia. Granumin virtuaalisille kirjahyllyille on varattu tilaa myös elektronisia kirjoja ja lehtiä varten.

Kirjoittaja on kirjastoamanuenssina Tampereen yliopiston kirjastossa.

kipira@uta.fi

Lisätietoja Granumista saa kirjoittajalta sekä kustannustoimittaja Outi Sisätöltä, kioussi@uta.fi. Kun Granum valmistuu lukijoita varten, linkki verkkokauppaan on muun muassa Tampereen yliopiston kirjaston WWW-sivulla <http://www.uta.fi/laitokset/kirjasto>.

